

Guía Docente					
Datos Identificativos				2021/22	
Asignatura (*)	Patoloxía Podolóxica I		Código	750G02119	
Titulación	Grao en Podoloxía				
Descriptores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Ciencias da Saúde				
Coordinación	Rosende Bautista, Carolina	Correo electrónico	carolina.rosende@udc.es		
Profesorado	Pérez García, Sergio Rosende Bautista, Carolina	Correo electrónico	sergio.perez.garcia@udc.es carolina.rosende@udc.es		
Web	https://moodle.udc.es/				
Descripción xeral	A materia de Patoloxía podolóxica I, integrará os temas necesarios para adquirir os coñecementos para realizar un diagnóstico, prognóstico e plan de tratamiento dos procesos patolóxicos, morfolóxicos e funcionais do pé. A abordaxe do estudo as diferentes patologías e afeccións realizarase desde o punto de vista clínico e funcional, integrándose deste xeito o estudo da semiología das patologías podolóxicas e as manobras de exploración física así como o uso e interpretación de probas complementarias nos diferentes procesos patolóxicos do pé. A Patoloxía Podolóxica atópase dividida en dúas materias no actual título de grao, esta primeira materia que aborda un estudo xeral das patologías e alteracións morfofuncionais do pé que no curso posterior completarase co estudo das patologías do pé asociadas a procesos sistémicos e os procesos patolóxicos característicos de diferentes etapas da vida. Os contidos a desenvolver na materia son: Técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico, e deseñar o plan de tratamiento integral da patoloxía da extremidade inferior. Traumatismos óseos e músculo ligamentosos. Patoloxía do antepié e do retropié. Deformidades congénitas. Lesións neurolóxicas. Amputacións. Pé de risco e os parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparello locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica.				
Plan de continxencia	As presentes medidas de plan de continxencia recollen liñas xerais que poden sufrir modificacións en función da evolución da pandemia COVID-19 e a promulgación de decretos e normativas que podan afectar a o normal desenvolvemento da asignatura. ALUMNADO EN CONFINAMIENTO / CUARENTENA Os alumnos/as en confinamiento/cuarentena por positivo en COVID19 ou contacto estreito deberán seguir as medidas previstas por sanidade e a normativa da UDC. Durante este periodo poderán participar nas actividades de metodoloxía presencial non práctica por vía telemática. As ausencias ás prácticas recuperaranse, na medida do posible, seguindo as directrices das normativas da facultade e a UDC				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A100	CE36 Coñecer e diferenciar, segundo os parámetros clínicos, os procesos patolóxicos do pé, as afeccións estruturais e funcionais do aparello locomotor, as patoloxías de membro inferior e os procesos sistémicos con repercusión podolóxica
A103	CE39 - Coñecer e desenvolver as técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico, e deseñar o plan de tratamiento ortopodolóxico de acordo aos obxectivos terapéuticos
A105	CE41 -Coñecer, diagnosticar e tratar as patoloxías do pé: Traumatismos óseos e músculo-ligamentosos, patoloxía de antepe e retropé, deformidades conxénitas e adquiridas, lesións neurolóxicas, Amputacións e Asimetrías
B24	CB2 - Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio
B25	CB3 -- Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética

B27	CB5 -Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B28	CG01 - Coñecer e aplicar os fundamentos teóricos e metodolóxicos da Podoloxía e Podiatría
B29	CG02 - Coñecer a estrutura e función do corpo humano en especial da extremidade inferior, semioloxía, mecanismos, causas e manifestacións xerais da enfermidade e métodos de diagnóstico dos procesos patolóxicos médicos e cirúrxicos, interrelacionando a patoloxía xeral coa patoloxía do pé.
B30	CG03 - Obter a capacidade, habilidade e destreza necesarias para diagnosticar, prescribir, indicar, realizar e/ou elaborar e avaliar calquera tipo de tratamiento podolóxico, ortopodolóxico, quiropodolóxico, cirurxía podolóxica, físico, farmacolóxico, preventivo e/ou educativo, baseado na Historia clínica
B39	CG12 -Capacidade para a cooperación, o traballo en equipo e a aprendizaxe colaborativo en contornas interdisciplinares
C9	CT01 - - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C10	CT02 -Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
C15	CT07 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sustentable ambiental, económico, político e social
C16	CT08 - V- Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C17	CT09 -Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumplirlos

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Reconocer, diagnosticar y orientar el manejo de las principales patologías del pie	A100	B27	C9
	A103	B28	C10
	A105	B29	C16
	B30	C17	
	B39		
Conocer el desarrollo de la extremidad inferior y las características de la marcha en las diferentes etapas de la vida.	A100	B24	C9
	A103	B25	C10
	A105	B28	C16
	B30	C17	
	B39		
Conocer las alteraciones morfológicas del raquis y miembro inferior y reconocer, diagnosticar y orientar el manejo de las alteraciones que causan en el pie	A100	B24	C9
	A103	B25	C10
	A105	B28	C15
	B29	C16	
	B30	C16	
	B39		
Conocer e identificar las deformidades morfológicas y estructurales del pie que afectan en las diferentes etapas de la vida.	A100	B24	C9
	A103	B25	C10
	A105	B27	C15
	B28	C16	
	B29	C17	
	B30		
	B39		

Conocer, utilizar racionalmente e interpretar los parámetros clínicos, las técnicas de exploración y las pruebas complementarias en podología, necesarias para el diagnóstico de los procesos patológicos, morfológicos y funcionales del pie	A100 A103 A105 B28 B29 B30	B24 B25 B27 C10 C15 C16	C9
---	---	--	----

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDAD DIDÁCTICA I: Bases do diagnóstico Podológico	Tema 1: Conceptos teóricos do diagnóstico en Podología Tema 2: Conceptos xerais de las patologías podológicas Tema 3: Bases conceptuais e Modelos teóricos da función del pe
UNIDAD DIDÁCTICA II: Desenrolo da extremidade inferior e marcha humana	Tema 4: Embrioloxía y desenrolo morfológico da extremidade inferior. Tema 5: A marcha humana nas diferentes etapas da vida: Características de normalidade e determinantes da marcha
UNIDAD DIDÁCTICA III: ALTERACIONES MORFOLÓGICAS Y ESTRUCTURAIS DEL PE	Tema 6: Deformidades morfológicas y estructurais da articulación Tibioperoneaastragalina: Tobillo equino e Talo Tema 7: Deformidades morfológicas y estructurais de retrope conxénitas e adquiridas Tema 8: Deformidades morfológicas y estructurais de antepe conxénitas e adquiridas. Tema 9: Deformidades morfológicas y estructurais dos arcos plantares: Pe plano y Pe cavo Tema 9: Deformidades morfológicas y estructurais de primero radio Tema 10: deformidades morfológicas y estructurales de los dedos.
UNIDAD DIDÁCTICA IV: ALTERACIONES MORFOLÓGICAS E ESTRUCTURAIS DO RAQUIS, COXA E XEONLLO	Tema 11: Alteraciones de la columna vertebral:valoración e abordaxe podológico Tema 12: Alteraciones de coxa: Valoración e abordaxe podológico Tema 13: Alteraciones do xeonllo: Valoración e abordaxe podológico Tema 14: Alteraciones rotacionais y lonxitudinais del membro inferior, valoración e abordaxe podológico.
UNIDAD DIDÁCTICA V: EXPLORACIÓN PODOLÓGICA DA EXTREMIDADE INFERIOR: TÉCNICAS E INTERPRETACIÓN CLÍNICA	Tema 15: Semiología da exploración física Tema 16: Parámetros clínicos anormais da exploración en descarga. Tema 17: Parámetros clínicos anormais da exploración en bipedestación e dinámica Tema 18 : análise da pegada plantar e a marcha en situacóns patolóxicas

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Prácticas de laboratorio	A100 A103 B24 B25 B28 B30	9	14	23
Seminario	A103 A105 B24 B27 B28 B39	8	32	40
Estudo de casos	A103 A105 B24 B25 B27 B30 C9 C10	6	24	30
Proba mixta	A100 A103 A105 B24 B25 B27 B28 B29 B30 C10 C16 C17	2	20	22
Proba práctica	A103 B24 B28 B30 C9 C16 C17	1	8	9
Sesión maxistral	A100 A103 A105 B24 B27 B28 B29 B30 C9 C15 C16	21	0	21
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio	Actividade formativa que permite aos estudiantes aprender con eficacia a través de la realización de actividades de carácter práctico, como demostraciones, ejercicios, experimentos e investigaciones. As normas do Plan de Prevención Covid-19 da Facultade de Enfermaría e Podoloxía para o curso 2021/22 son obligatorias durante las prácticas de laboratorio. Su incumplimiento haría imposible su realización y la cualificación de NON acreditadas en las prácticas. Será obligatoria (excepto la presentación de la certificación médica) la asistencia a las prácticas presenciales para todos los alumnos.
Seminario	Actividade formativa orientada a la aplicación del aprendizaje, en la que se desarrollan diversas metodologías y pruebas, mediante las cuales el alumno desempeña tareas sobre un tema específico, con apoyo y supervisión del profesorado. Será obligatoria (además de la presentación de la certificación médica) la asistencia a los seminarios presenciales para todos los alumnos a excepción de los alumnos de matrícula parcial y exención académica que deberán realizar las actividades propuestas por el profesorado de la materia. Las actividades de seminario se realizarán en las instalaciones de la Facultad de Enfermaría e Podoloxía.
Estudio de casos	Metodología en la que el sujeto se enfrenta a la descripción de una situación específica que suscita un problema que tiene que ser comprendido, valorado y resuelto por un grupo de personas, a través de un proceso de discusión. El estudiante se enfrenta al problema concreto, que describe una situación real en la vida profesional, y debe ser capaz de analizar una serie de hechos, refiriéndose a un determinado campo de conocimiento o acción, para llegar a una decisión razonada después de un proceso de discusión en pequeñas dimensiones. grupos de trabajo. Será obligatoria (además de la presentación de la certificación médica) la asistencia a las sesiones de estudios de casos presenciales para todos los alumnos a excepción de los alumnos de matrícula parcial que deberán realizar las actividades propuestas por el profesorado de la materia.
Proba mixta	Proba que integra preguntas de proba estándar e preguntas de proba estándar. En canto a Preguntas de ensayo, recolle preguntas abiertas de desarrollo. Ademais, como preguntas obxectivas, podes combinar preguntas de resposta múltiple, ordenación, respuesta corta, discriminación, finalización e / ou asociación
Proba práctica	Proba na que o alumno debe demostrar a adquisición de habilidades prácticas relacionadas coa materia

Sesión maxistral	Presentación oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgúns preguntas dirixidas ao alumnado, co fin de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecido como charla, método expositivo ou lección maxistral. Esta última modalidade pode reservarse para un tipo de lección especial impartida por un profesor en ocasións especiales, cun contido que implica unha elaboración orixinal e baseado no uso case exclusivo da palabra como medio de transmisión de información á audiencia. As sesións impartiranse de xeito presencial nas instalacións da Facultade de Enfermaría e Podoloxía sempre que a situación sanitaria relacionada coa COVID-19 o permita.
------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	O alumnado disporá de atención persoalizada durante as sesións presenciais de prácticas e estudos de casos.
Prácticas de laboratorio	Ademáis o profesorado da materia porá a súa disposición o horario de tutorías para tratar todos os temas relacionados coa materia que precisen.
Seminario	
Estudo de casos	O alumnado contactará co profesorado da materia para concertar as datas e horarios das sesións de atención persoalizada que poderán ser individuais ou en grupo e manterse de xeito presencial ou virtual.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A100 A103 B24 B25 B28 B30	O alumnado deberá asistir o 100% das prácticas, con excepción dos casos de enfermidade xustificados de forma axeitada. A asistencia as prácticas é obligatoria para superar a materia. O alumnado deberá presentar un boletín das prácticas de xeito obligatorio que computará un 5% da calificación final da materia.	5
Seminario	A103 A105 B24 B27 B28 B39	O alumnado deberá realizar as actividades propostas nos seminarios, a presenciales e nas sesións presenciais programadas computarán un 2% na calificación final da materia. A entrega de actividades realizarase na Plataforma Moodle a entrega e obtención do 50% da calificación das mesmas será obligatoria para superar a materia. As actividades propostas computarán un 8% da calificación final da materia. O alumnado de matrícula parcial deberá entregar as actividades e obter o 50% da puntuación que nestos casos será o 10% da puntuación total da materia. En segunda oportunidade e oportunidade adiantada o alumnado deberá contestar a preguntas específicas dos temas traballados nos seminarios e alcanzar o 50% da puntuación das mesmas para superar a materia.	10

Estudo de casos	A103 A105 B24 B25 B27 B30 C9 C10	O alumnado deberá realizar as actividades propostas nos estudos de casos, a presencia e laidade nas sesions presenciais programadas computara un 2% na calificación final da materia. A entrega de actividades realizarase na Plataforma Moodle a entrega e obtención do 50% da calificación das mesmas será obligatoria para superar a materia. As actividades propostas computarán un 8% da calificación final da materia. O alumnado de matricula parcial deberá entregar as actividades e obter o 50% da puntuación que nestos casos será o 10% da puntuación total da materia. Na proba mixta incluiráse un caso que o alumnado debe resolver de forma individual e obter o 50% da puntuación da misma para superar a materia. A proba de estudo de caso computará un 15% da puntuación final da materia. En segunda oportunidade e oportunidade adiantada de non ter entregadas e superadas as actividades no cursa anterior o caso a resolver na proba mixta final computará o 25% da calificación final da materia.	25
Proba mixta	A100 A103 A105 B24 B25 B27 B28 B29 B30 C10 C16 C17	O alumnado deberá realizar unha proba mixta, con preguntas test obxectivas e preguntas de desarrollo na data fixada polo calendario oficial da FEP. Nas preguntas test incluiranse os contidos das sesions maxistrais e seminarios. Nas preguntas de desarrollo só se incluirá a materia impartida nas sesións maxistrais. O alumnado deberá superar o 50% de ambas probas para poder superar a materia. Só se procederá a corrección das preguntas cortas cando se acade a metade da puntuación nas preguntas tipo test, Na segunda oportunidade e oportunidade adiantada o exame terá a mesma metodoloxía e puntuación.	50
Proba práctica	A103 B24 B28 B30 C9 C16 C17	Na mesma data do exame final da materia realizarase unha proba práctica na que o alumnado deberá demostrar a adquisición de competencias das prácticas (10%) Na segunda oportunidade e oportunidade adiantada deberá realizarse a proba práctica de xeito obligatorio.	10

Observacións avaliación

Para superar a materia é obrigatorio asistir ás prácticas de laboratorio e superar (50% do seu valor total) as actividades propostas nos seminarios e casos clínicos así como a proba mixta e a proba práctica. As cualificacións das prácticas, estudos de casos e os seminarios só computarán na cualificación final se se supera o 50% da cualificación da proba mixta. No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, as cualificacións das prácticas, estudo de casos e os seminarios computarán na segunda oportunidade se se supera nesa oportunidade o 50% da cualificación da proba mixta. A cualificación que figurará no acta en caso de non superar a proba mixta, será a cualificación do exame calculada sobre o 100% da avaliación. En segunda e sucesivas matrículas só computarán as cualificacións das prácticas dos cursos anteriores. O alumnado deberá facer unha proba práctica e superar a proba mixta que inclue o estudo de casos e materia dos seminarios. A cualificación de Non Presentado outorgarase cando o alumnado non sexa evaluado nalgúnha das actividades de avaliación continua, sempre que o alumnado realice as practicas da materia obterá unha calificación na mesma na primeira oportunidade. A cualificación de matrícula de honra, dado o seu carácter graciável, concederase automáticamente ao alumnado que obteña un 10 na cualificación media da materia. De darse o caso de que haxa máis alumnos/as con esa cualificación que matrículas se poidan outorgar pola cota oficial establecida, convocarase a todos os alumnos/as para a realización dunha proba específica de desempate, que consistirá en unha proba de características similares ás da proba mixta, exame que se fixará en data e hora de acordo cos interesados/as. En caso de non existir ningún alumno/a con cualificación de 10, todo o alumnado que obteña unha cualificación media igual ou superior a 9.5, poderán optar á matrícula de honra previa solicitude ao profesor e mediante a superación da proba anteriormente descrita. No caso de que non existan solicitudes expresas de opción a matrícula, o profesor se reserva a potestade de otorgalas naqueles casos que, cumprindo o requisito de cualificación media, pudiesen ser merecedores de matrícula pola aptitude e a atitude demostradas durante o desenvolvemento da materia. Alumnado en matrícula parcial: O alumnado en matrícula parcial que obteña a dispensa académica debe de comunicalo obligatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado é obrigatório ao 100% a realización das prácticas. O alumnado entregará as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Oportunidade adiantada de avaliación: O alumnado que se atope nos supostos recollidos na normativa de xestión académica da UDC disporá desta opción para superar a materia mediante unha proba escrita e proba práctica de características similares á recollida no proceso de avaliación que terá, nesta oportunidade, un peso do 100% da cualificación final (proba de estudo de casos 25%, Proba práctica 10% e proba mista 65%). PLAXIO: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que pudiese haber lugar tras o correspondente procedemento.

Fontes de información

Bibliografía básica	MICHAUD, T.C. Foot Orthoses and Other Forms of Conservative Foot Care. Baltimore: Williams Wilkins, 1993. MICHAUD, T.C. Human Locomotion. The conservative Management of Gait-related disorders. Massachusetts: Newton Biomechanics. 2011 VALMASSY, RL. Clinical Biomechanics of the lower extremities. St. Louis: Mosby, 1996 TACHDJIAN, M.O. Ortopedia Clínica Pediátrica. Diagnóstico y tratamiento. Buenos Aires: Médica Panamericana, 1999 M. O. SEIBEL, Función del pie: texto programado, Madrid, Ortocen, 1994 ROOT M. Normal and abnormal function of the foot, Vol. 2, Clinical Biomechanics Corporation, 1997 Root. M. Función Normal y Anormal del pie. Ed. Base. Barcelona. 2012 ROOT M. Exploración biomecánica del pie, Vol 1. Madrid: Ortocen Editores, 1991 MUNUERA P. El primer radio: Biomecánica y ortopodología. Santander :EXA Editores, 2008 A. DIMEGLIO 1999 ORTOPEDIA INFANTIL COTIDIANA Barcelona: MassonTachdjian 1999 Ortopedia Clínica Pediátrica Madrid: PanamericanaDrenann 2010 The child's Foot & Ankle Philadelphia: Wolters KluwerMinguella 2003 Malformaciones del Pie Barcelona: MassonThomson & Volpe 2001 Introduction to podopediatrics London: Churchill livingstoneAngela M Evans 2010 The Pocket Podiatry Guide. Paediatrics London: Churchill Livingstone MCRAE R. Exploración clínica ortopédica. Madrid: Ed Harcourt Brace, 1998
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía xeral/750G02103

Anatomía específica do membro inferior/750G02104

Fisiología Humana/750G02101

Biomecánica do Membro Inferior/750G02111

Patología Xeral Aplicada en Podología /750G02102

Bases para a Interpretación do Conocimiento Científico/750G02108

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Ortopodología II/750G02116

Materias que continúan o temario

Patología Podológica II/750G02120

Ortopodología Clínica/750G02118

Podología Deportiva/750G02123

Podología Física/750G02121

Observaciones

Para ayudar a conseguir una contorno inmediata sustentable e cumplir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación sostenible e sustentable ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol": A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase entregaranse en formato digital e en papel sen emplegar plásticos, con impresións a dobre cara, emplegando papel reciclado e evitando a impresión de borradores. Débese facer un uso sostenible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria. Traballarase para identificar e modificar prejuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorno para modificalos e fomentar valores de respeito e igualdade, no caso de detectar situacionés de discriminación por razón de xénero tomaranse medidas para corrixilas. Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prejuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acuerdo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías